

Kamu Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması (Matrah & Vergi Artırım)

29 Eylül 2016

Recep Bıyık

Kanun'un Kapsamı / Karşılaştırma

	4811 (25.02.2003)	5811 (13.11.2008)	6111 (13.02.2011)	6486 (21.05.2013)	6552 (10.09.2014)	6736 (03.08.2016)
Kesinleşmiş alacaklar	✓	X	✓	X	✓	✓
İhtilaflı alacaklar	✓	X	✓	X	X	✓
İncelemedeki işlemler	✓	X	✓	X	X	✓
Matrah artırımı	✓	X	✓	X	X	✓
Kasa düzeltmesi	X	X	✓	X	✓	✓
Ort. alacaklar düzeltmesi	X	X	✓	X	✓	✓
Kayıtlarda yer almayan mallar ve sabit kıymetler	✓	X	✓	X	X	✓
Filen olmayan mallar	✓	X	✓	X	X	✓
Yurt dışı varlıklarla ilgili beyan	X	✓	X	✓	X	✓
Yurt içi varlıklarla ilgili beyan	X	✓	X	X	X	✓
Yurt dışı kazançlarda istisna	X	✓	X	✓	X	X

Matrah/Vergi Artırımı

- *Matrah ve vergi artırımı dört vergi grubunda **2011-2015** için yapılabilir.*
 - *Gelir vergisi,*
 - *Kurumlar vergisi,*
 - *Gelir/Kurumlar vergisi stopajı (sadece belirlenen ödemeler),*
 - *Katma Değer Vergisi*

Matrah artırımında bulunulan yıllar için daha sonra;

- *İnceleme ve*
- *Tarhiyat yapılamaz*

Matrah Artırımından Yararlanamayacaklar

- *Aşağıdakiler matrah ve vergi artırımından yararlanamazlar:*
 - *Defter, kayıt ve belgeleri yok edenler*
 - *Defter sayfelerini yok ederek yerine başka yapraklar koyanlar veya hiç yaprak koymayanlar*
 - *Sahte belge düzenleyenler.*
- *«... Kanunun yayımlandığı tarihten önce herhangi bir tespit yapılmış olması durumunda, bu kapsama giren mükelleflerin ... matrah ve vergi artırımından yararlanmaları mümkün değildir.»*

Gelir Vergisinde Matrah Artırımı

<i>Yıl</i>	<i>Artış Oranı (%)</i>	<i>Asgari Matrah Tutarı (TL)</i>			<i>Vergi Oranı (%)</i>
		<i>Bilanço UDT & Serbest Meslek</i>	<i>Kira Geliri</i>	<i>Diğer Gelirler</i>	
<i>2011</i>	<i>35</i>	<i>14.000</i>	<i>2.800</i>	<i>9.500</i>	<i>20</i>
<i>2012</i>	<i>30</i>	<i>14.820</i>	<i>2.964</i>	<i>9.890</i>	<i>20</i>
<i>2013</i>	<i>25</i>	<i>15.740</i>	<i>3.148</i>	<i>10.490</i>	<i>20</i>
<i>2014</i>	<i>20</i>	<i>16.740</i>	<i>3.348</i>	<i>11.160</i>	<i>20</i>
<i>2015</i>	<i>15</i>	<i>18.970</i>	<i>3.794</i>	<i>12.650</i>	<i>20</i>

Not: Koşullar sağlanırsa vergi oranı % 15 olarak uygulanır.

Kurumlar Vergisinde Matrah Artırımı

<i>Yıl</i>	<i>Artış Oranı (%)</i>	<i>Asgari Matrah Tutarı (TL)</i>	<i>Vergi Oranı (%)</i>
<i>2011</i>	<i>35</i>	<i>28.000</i>	<i>20</i>
<i>2012</i>	<i>30</i>	<i>29.650</i>	<i>20</i>
<i>2013</i>	<i>25</i>	<i>31.490</i>	<i>20</i>
<i>2014</i>	<i>20</i>	<i>33.470</i>	<i>20</i>
<i>2015</i>	<i>15</i>	<i>37.940</i>	<i>20</i>

Not: Koşullar sağlanırsa vergi oranı % 15 olarak uygulanır.

İndirimli Oran Uygulamasında Koşullar

1 *Yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin yasal süresinde verilmiş, tahakkuk eden verginin (damga vergisi dahil) süresinde ödenmiş olması (Her yıl için ayrı ayrı aranır.)*

- *Beyannamesinin sonradan düzeltilmesi engel değil.*
- *Zarar beyanı veya indirim, istisna veya mahsuplar nedeniyle ödenecek vergi çıkmaması engel değil.*

2 *Gelir ve kurumlar vergisi için Kanun'un 2 ve 3. maddelerinden yararlanılmaması (Her yıl için ayrı ayrı bakılmaz, topluca aranır.)*

Gelir/Kurumlar Vergisinde Matrah Artırımı

Diğer Konular

- **Kıst dönemde** faaliyet gösteren mükellefler için asgari matrahlar, çalışılan ay sayısı dikkate alınarak hesaplanır.
- Kanun'un yayınlandığı tarihten önce **kesinleşen tarhiyatlar** matrah artırımında ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınır.
- Matrah artırımında bulunulan yıllara ait zararların % 50'si, **2016 ve izleyen yıllar karlarından** mahsup edilmez.
- Matrah artıranların, GVK geçici madde 61 kapsamında tevkifata tabi kazançları için de matrah artırmaları şarttır.
- Geçmiş yıl zararları ve tevkif suretiyle ödenen vergiler matrah artırımını dolayısıyla hesaplanan vergilerden mahsup edilemez.
- Ödenen vergiler gelir ve kurumlar vergisi hesabında **gider yazılamaz**.
- İade olunacak vergilerle **sınırlı inceleme** yapılabilir.

Yatırım İndirimi Stopajı Artırımı

- Yİ istisnasından yararlananların, matrah artırımı olanaklarından yararlanabilmeleri için, kurumlar vergisi ve stopaj matrah/vergi artırımı birlikte yapmaları gerekir.
- Yİ istisnasına tabi kazancını muhtasar beyannameyle bildiren kurumların, hesapladıkları vergi tutarını aşağıdaki Tablonun ikinci sütununda yazılı oranlarda artırmaları gerekir.
- Yİ istisnasından yararlananlar, bu kazançlarını muhtasar beyannameyle beyan etmemişlerse, ilgili kazanç ve iratlarına ilişkin tevkifat matrahlarını, asgari kurumlar vergisi matrahının % 50'sinden az olmamak üzere beyan etmeleri, bu tutar üzerinden % 15 oranında vergi hesaplamaları gerekir.

Yıl	GV St. Artış Oranı (%)	Muhtasar Beyanname Verilmemişse	
		Artırılacak Matrah Tutarı (TL)	Vergi Oranı (%)
2011	35	14.000	15
2012	30	14.825	15
2013	25	15.745	15
2014	20	16.735	15
2015	15	18.970	15

Kurumlar Vergisi Matrah Artırımı

Örnek

- Veriler:** Yıl: 2011, kurum kazancı: 100.000 TL, yatırım indirimi istisna tutarı: 30.000 TL (GVK geçici madde 61 kapsamında), beyan durumu: muhtasar beyanname verilmiş ve $(30.000 \times \% 19,8)$ 5.940 TL stopaj ödenmiş.

Yıl	KV Matrahı (TL)	Artırım Oranı (%)	Artırılan Matrah (TL)	Asgari Matrah (TL)	Hes. Esas Matrah (TL)	Vergi Oranı (%)	Öd. KV (TL)
2011	70.000	35	24.500	28.000	28.000	20	5.600

Yıl	GVK Gç. Md. 61 Stopajı (TL)	Artırım Oranı (%)	Ödenecek KV (TL)	Ödenecek Toplam KV (TL)
2011	5.940	% 35	2.079	7.679

Gelir / Kurumlar Vergisi Stopajı Vergi Artırımı

Kapsam

- *Gelir Vergisi Kanunu'nun 94. maddesinin birinci fıkrasının*
 - *1 numaralı bendinde yer alan ücret ödemeleri*
 - *2 numaralı bendinde yer alan serbest meslek ödemeleri*
 - *3 numaralı bendinde yer alan inşaat işleri istihkak bedelleri*
 - *5 numaralı bendinde yer alan kira ödemeleri*
- *Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 15. maddesinin birinci fıkrasının*
 - *(a) bendinde yer alan inşaat işleri istihkak bedelleri*
 - *(b) bendinde yer alan kooperatiflere ödenen kira bedelleri*
- *Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 30. maddesinin birinci fıkrasının*
 - *(a) bendinde yer alan yıllara yaygın inşaat işleri istihkak bedelleri*

Gelir Vergisi Stopajı Vergi Artırımı

<i>Yıl</i>	<i>Ücret GV Artış Oranı (%)</i>	<i>SM / Kira Artış Oranı (%)</i>	<i>İnşaat İşlerinde Artış Oranı (%)</i>
<i>2011</i>	<i>6</i>	<i>6</i>	<i>1</i>
<i>2012</i>	<i>5</i>	<i>5</i>	<i>1</i>
<i>2013</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>1</i>
<i>2014</i>	<i>3</i>	<i>3</i>	<i>1</i>
<i>2015</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>1</i>

Gelir Vergisi Stopajı Vergi Artırımı

- *Vergi artırımı ancak **yıllık** yapılabilir. Yıllar itibariyle tercih yapılabilir.*
- *Vergi artırımı sadece sayılan ödemeler için yapılabilir. **Kâr payı** stopajları için artırım yapılamaz.*
- *Artırım yapılan yıllar için vergi incelemesi ve tarhiyat yapılamaz.*
- *Ödenen vergiler gelir ve kurumlar vergisi hesabında gider yazılamaz.*

Gelir Vergisi Stopajı Matrah Artırımı Ücret ödemeleri

- *Beyannamelerin tamamının verilmiş olması halinde, muhtasar beyannamelerde yer alan ücret ödemelerine ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden hesaplanır.*
- *Beyannameler tam olarak verilmemişse, verilen beyannamelerdeki veriler esas alınarak, tam yıl için hesaplama yapılır.*
- *Hiç beyanda bulunulmamış olması halinde,*
 - *Ücret ödemeleri için, ilgili yılda verilmiş SGK bildirgelerinden hareketle hesaplama yapılır.*
 - *SGK bildirgeleri de hiç verilmemişse en az iki asgari ücretli çalıştırıldığı kabul edilerek hesaplama yapılır.*

Gelir Vergisi Stopajı Matrah Artırımı ***Kira & Serbest Meslek Ödemeleri***

- *Muhtasar beyannamelerde yer alan ödemelerin gayrisafi tutarı esas alınarak ödenecek ek vergi hesaplanır.*
- *Bazı beyannamelerin verilmemiş olması halinde, beyan edilen tutarlar tam yıla iblağ edilmez.*
- *Hiç beyanda bulunulmamışsa;*
 - *Serbest meslek ödemeleri için, bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükellefleri için belirlenen asgari gelir vergisi matrahı tutarının % 50'si esas alınarak belirlenen tutar,*
 - *Kira ödemeleri için, beyana tabi geliri sadece GMSİ'den oluşan gelir vergisi mükellefleri için belirlenen asgari gelir vergisi matrahı esas alınarak belirlenen tutar,**dikkate alınarak hesaplama yapılır.*

KDV Vergi Artırımı

Artırım Oranları

<i>Yıl</i>	<i>Hesaplanan KDV Artış Oranı (%)</i>
<i>2011</i>	<i>3,5</i>
<i>2012</i>	<i>3</i>
<i>2013</i>	<i>2,5</i>
<i>2014</i>	<i>2</i>
<i>2015</i>	<i>1,5</i>

KDV Vergi Artırımı

Uygulama 1

- Vergi artırımı ancak **yıllık** yapılabilir. Yıllar itibariyle tercih yapılabilir.
- Artırım yapılan yıllar için vergi incelemesi ve tarhiyat yapılmaz.
- Kanunun yayınlandığı tarihten önce **kesinleşen tarhiyatlar** matrah artırımında ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınır.
- Tecil-terkin uygulamasından yararlananlarda artırıma esas tutarın hesaplanmasında, tecil edilen vergi hesaplanan vergiden düşülür.
- Ödenen vergiler gelir ve kurumlar vergisi hesabında gider yazılamaz.

KDV Vergi Artırımı

Uygulama 2

- *Beyannamelerin tamamının verilmiş olması halinde, 12 ayın beyannamesinin Hesaplanan KDV Toplamı bulunup, bu tutar esas alınarak ödenecek ek vergi hesaplanır.*
- *En az 3 KDV beyanında bulunmuş mükelleflerde KDV ortalaması bir yıla tamamlanarak ek vergi hesaplanır.*
- *2 veya daha az KDV beyanı veren mükelleflerin, GV ve KV matrah artırımında bulunmak şartıyla , GV-KV matrah artırım tutarı üzerinden % 18 oranında KDV artırımında bulunmaları gerekir.*
- *İlgili yıl beyannamelerinde hesaplanan KDV bulunmaması veya tecil-terkin uygulaması kapsamındaki teslimlerden oluşması halinde, ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla, artırılan matrah üzerinden % 18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunularak düzenlemeden yararlanılabilir.*

KDV Vergi Artırımı

Uygulama 3

- İlgili yıl beyannamelerinde hesaplanan KDV bulunmaması veya tecil-terkin uygulaması kapsamındaki teslimlerden oluşması halinde, ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla, artırılan matrah üzerinden % 18 oranında katma değer vergisi artırımı yapılır.
- Örnek:** 2011 yılında KDV'ye tabi işlemi bulunmayan veya tüm hesaplanan KDV tutarları tecil edilecek KDV'den oluşan kurumun 2011 yılı KV matrahı 250.000 TL dir.

Yıl	KV Matrahı (TL)	Artırım Oranı (%)	Artırılan Matrah (TL)	Asgari Matrah (TL)	Hes. Esas Matrah (TL)	Vergi Oranı (%)	Öd. KV (TL)
2011	250.000	35	87.500	28.000	87.500	20	17.500

Yıl	Hes. KDV (TL)	KV Artırılan Matrah (TL)	Hes. Esas KDV Matrahı (%)	Vergi Oranı (%)	Ödenecek KDV (TL)
2011	0	87.500	87.500	18	15.750

KDV Vergi Artırımı

Uygulama 4

- Bazı dönemlerde hesaplanan KDV yokken bazı dönemlerde varsa, ödenmesi gereken KDV tutarı, artırılan KV matrahı üzerinden % 18 oranında hesaplanan tutardan aşağı olamaz.
- Örnek:** 2011 yılında bazı aylarda hesaplanan KDV'si bulunmayan, bazı aylarda hem hesaplanan KDV hem de tecil edilebilir KDV'si bulunan kurumun 2011 yılı toplam hesaplanan KDV tutarı 45.000 TL ve KV matrahı 120.000 TL dir.

Yıl	KV Matrahı (TL)	Artırım Oranı (%)	Artırılan Matrah (TL)	Asgari Matrah (TL)	Hes. Esas Matrah (TL)	Vergi Oranı (%)	Öd. KV (TL)
2011	120.000	35	42.000	28.000	42.000	20	8.400

Yıl	Hes. KDV (TL)	Vergi Oranı (%)	Hesaplanan KDV Tutarı (TL)	Asgari Artırım Tutarı (TL)	Ödenecek KDV (TL)
2011	45.000	3,5	1.575	7.560 (42.000 x % 18)	7.560

İnceleme Aşamasındakiler Matrah Artırımından Yararlanırsa

- *Matrah artıranlar nezdinde devam eden incelemeler, Kanun'un yayımını izleyen ayın başından itibaren **bir ay içinde** (Eylül 2016 sonuna kadar) bitirilmezse , incelemeye devam edilemez.*
- *İnceleme raporunun vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihten önce matrah artırımını yapılması halinde, inceleme sonucu bulunan fark, artırılan matrahtan mahsup edilebilir.*

İnceleme Aşamasındaki İşler (KV)

<i>Artırılan Matrah (TL)</i>	<i>Bulunan Fark (TL)</i>	<i>Yapılacak Uygulama</i>
<i>100</i>	<i>100</i>	<ul style="list-style-type: none"><i>• Artırılan matrah nedeniyle çıkan vergi ödenir.</i><i>• İnceleme sonucu tarhiyat yapılmaz, ceza kesilmez.</i>
<i>100</i>	<i>75</i>	<ul style="list-style-type: none"><i>• Artırılan matrah nedeniyle çıkan vergi ödenir.</i><i>• İnceleme sonucu tarhiyat yapılmaz, ceza kesilmez.</i>
<i>100</i>	<i>125</i>	<ul style="list-style-type: none"><i>• Artırılan matrah nedeniyle çıkan vergi ödenir.</i><i>• İnceleme sonucu bulunan fark ile artırılan matrah arasındaki fark üzerinden (25 TL) vergi ve ceza hesaplanır.</i><i>• Ek tarhiyat için Kanun hükümlerinden ayrıca yararlanılabilir.</i>

İnceleme Aşamasındaki İşler (KDV)

<i>Artırım Nedeniyle Ödenecek Vergi (TL)</i>	<i>İn. Sonucu Tarh Ed. Gereken Vergi (TL)</i>	<i>Yapılacak Uygulama</i>
<i>100</i>	<i>100</i>	<ul style="list-style-type: none"><i>• Artırım nedeniyle hesaplanan vergi ödenir.</i><i>• İnceleme sonucu tarhiyat yapılmaz, ceza kesilmez.</i>
<i>100</i>	<i>75</i>	<ul style="list-style-type: none"><i>• Artırım nedeniyle hesaplanan vergi ödenir.</i><i>• İnceleme sonucu tarhiyat yapılmaz, ceza kesilmez.</i>
<i>100</i>	<i>125</i>	<ul style="list-style-type: none"><i>• Artırım nedeniyle hesaplanan vergi ödenir.</i><i>• İnceleme sonucu tarh edilmesi gereken vergi ile artırım nedeniyle hesaplanan vergi arasındaki fark (25 TL) istenir.</i><i>• Ek tarhiyat için Kanun hükümlerinden ayrıca yararlanılabilir.</i>

Matrah / Vergi Artırımı

Diğer Konular

- *Beyannamenin verileceği vergi dairesi*
 - *Gelir, kurumlar ve katma değer vergisi açısından bağlı olunan vergi dairesi*
 - *Muhtasar beyannamenin verildiği vergi dairesi*
 - *Farklı vergi dairesinin mükellefi olunmuşsa, en son vergi dairesi*
- *Ödemelerin zamanında yapılmaması*
 - *Peşin ödemeyi tercih edenlerde, birinci taksidin vade tarihinden*
 - *Taksitle ödemeyi tercih edenlerde, taksitlerin vade tarihinden*

ödeme tarihine kadar geçen süre için gecikme zammı iki kat olarak uygulanır. Gecikme zammı, ödenmemiş tutar içindeki vergi aslı üzerinden hesaplanır.

Başvuru Zamanı

<i>Başvuru Konusu</i>	<i>Başvuru Zamanı</i>
<i>Genel olarak</i>	<i>31 Ekim 2016 tarihine kadar başvurulur.</i>
<i>İnceleme sonucu yapılacak tarhiyatlarda</i>	<i>İhbarnamenin tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içerisinde başvurulur.</i>
<i>Emtia, makine, teçhizat, demirbaş, kasa ve ortaklardan alacaklarla ilgili düzeltmeler</i>	<i>30 Kasım 2016 tarihine kadar başvurulur.</i>

Ödeme

Kamu Alacaklarının Yapılandırılması

Peşin (Kasım 2016 sonuna kadar) veya taksitle ödeme olanağı

<i>Taksit Sayısı</i>	<i>Ödeme Süresi (ay)</i>	<i>Katsayı</i>
6	12	1,045
9	18	1,083
12	24	1,105
18	36	1,15

Taksitlerin Zamanında Ödenmemesi

Matrah Artırımı

- *Matrah ve vergi artırımı nedeniyle hesaplanan vergilerin yasal ödeme süresi içinde ödenmemesi durumunda;*
 - *Vergi tek defada ödenecekse, vade tarihinden,*
 - *Taksitle ödenecekse, taksitlerin vade tarihinden, ödeme tarihine kadar geçen süre için, **gecikme zammı oranının bir kat fazlası** oranında gecikme zammı uygulanır.*

Teşekkürler...